

Badania przesiewowe w kierunku raka płuc w ramach Programu Opieki Zdrowotnej World Trade Center

---

Czy w ramach Programu Opieki Zdrowotnej World Trade Center dostępne są badania przesiewowe w kierunku raka płuc?

Tak. Kwalifikującym się uczestnikom Programu Opieki Zdrowotnej WTC oferujemy teraz corocznie badania przesiewowe w kierunku raka płuc. Kwalifikacja do badania zależy od wieku uczestnika i tego, czy jest/był palaczem.

Czym są badania przesiewowe w kierunku raka płuc?

Badania przesiewowe w kierunku raka płuc pozwalają wykryć chorobę jeszcze przed pojawieniem się jej objawów. Niskodawkowa tomografia komputerowa (nazywana również niskodawkowym badaniem obrazowym TK lub NDTK) jest testem zalecanym obecnie w diagnostyce raka płuc. Tomograf skanuje ciało i emituje promieniowanie w małych dawkach w celu pobrania szeregu szczegółowych obrazów płuc. Badanie przesiewowe umożliwia wcześniejsze rozpoznanie choroby i rozpoczęcie leczenia, które może spowolnić lub nawet całkowicie zatrzymać jej rozwój. Dzięki corocznym badaniom przesiewowym osób o wysokim ryzyku możemy zapobiec wielu zgonom spowodowanym przez raka płuc.

Kto się kwalifikuje i może zostać poddany badaniu przesiewowemu w kierunku raka płuc w ramach Programu Opieki Zdrowotnej WTC?

Do corocznego badania przesiewowego w kierunku raka płuc kwalifikują się ci uczestnicy Programu Opieki Zdrowotnej WTC, u których ryzyko wystąpienia tej choroby jest wysokie. Należą do nich:

Osoby w wieku od 55 do 80 lat; oraz

Osoby z historią palenia wynoszącą co najmniej 30 tzw. paczko-lat („paczko-rok” odpowiada paleniu 1 paczki papierosów dziennie przez okres jednego roku. Na przykład historia palenia danej osoby mogłaby odpowiadać 30 paczko-lat, gdyby wypalała ona 1 paczkę dziennie przez okres 30 lat albo 2 paczki dziennie przez okres 15 lat), które obecnie palą, lub paliły wcześniej i rzuciły palenie, po czym w ogóle nie paliły w okresie ubiegłych 15 lat.

Kiedy należy zakończyć badania przesiewowe?

Coroczne badania NDTK powinni Państwo przechodzić aż do osiągnięcia wieku 80 lat lub do całkowitego rzucenia palenia i niepalenia przez co najmniej 15 kolejnych lat, do wystąpienia problemów ze zdrowiem w znacznym stopniu ograniczających Państwa zdolność lub chęć do otrzymywania leczenia, bądź też do chwili dobrowolnego wycofania się z programu.

Jakie korzyści wiążą się z badaniami przesiewowymi w kierunku raka płuc?

Powinni Państwo porozmawiać ze swoim lekarzem w celu ustalenia, czy korzyści wynikającego z tego testu są większe niż ryzyko związane z Państwa szczególną sytuacją zdrowotną.

Badanie obrazowe NDTK wiąże się m.in. z ryzykiem uzyskania wyników fałszywie dodatnich. Ma to miejsce wtedy, kiedy obraz NDTK sugeruje raka płuc, a w rzeczywistości choroba nie występuje. Wyniki fałszywie dodatnie powodują zmartwienie i niepokój oraz mogą prowadzić do kolejnych testów i zabiegów operacyjnych, które okażą się niepotrzebne i mogą być ryzykowne. Staranna opieka zdrowotna może ograniczyć to ryzyko.

Innym aspektem do rozważenia jest promieniowanie, na jakie narażone zostaje osoba poddana badaniu obrazowemu NDTK. Obecnie przyjmuje się, że NDTK nie powoduje znaczącego narażenia na promieniowanie, ale badanie to może być potencjalnie szkodliwe, gdyż powtarzane wielokrotnie badania obrazowe mogą spowodować raka u skądinąd zdrowych osób.

Co się stanie, jeśli zakwalifikują się Państwo do badania przesiewowego NDTK, przy czym wcześniej przechodzili Państwo badanie tomograficzne (TK)?

Badanie przesiewowe NDTK jest nowym świadczeniem oferowanym w ramach Programu Opieki Zdrowotnej WTC. Niektórzy uczestnicy tego programu o momentu jego wdrożenia przechodzili badania TK w celach diagnostycznych i leczniczych ze względu na różne schorzenia. Jeśli przechodzili już Państwo badanie TK klatki piersiowej i ustalono, że powtórne badanie TK jest niewskazane, to zalecenie to może teraz ulec zmianie wraz z zaakceptowaniem badania NDTK jako istotnej metody diagnostycznej w kierunku raka płuc u pacjentów o wysokim stopniu ryzyka. Jeśli przechodzili już Państwo badanie TK i zalecono Państwu powtórne badanie TK klatki piersiowej w przyszłości, to wtedy powinni Państwo zastosować się do tego zalecenia. W każdej z tych sytuacji należy o tym poinformować ośrodek kliniczny Programu Opieki Zdrowotnej WTC, aby ten mógł włączyć Państwa wyniki do planu długoterminowego, który pozwoli na optymalne przeprowadzenie testów bez niepotrzebnego ich powtarzania. Nie powinni Państwo przechodzić badania TK klatki piersiowej częściej niż to zalecił Państwa ośrodek kliniczny Programu Opieki Zdrowotnej WTC. Nie powinni Państwo również uczestniczyć w innych programach badań przesiewowych NDTK, ponieważ wtedy ryzyko dodatkowego napromienienia jest większe niż związane z nim korzyści.

Czy istnieją jakieś inne sprawdzone metody badań przesiewowych pod kątem raka płuc?

Nie, do takich badań przesiewowych zaleca się tylko badania NDTK bez środka kontrastowego. Do wykrywania raka płuc nie zaleca się prześwietleń RTG klatki piersiowej, prześwietleń RTG z badaniem płwociny ani badań obrazowych ciała. Pierwsze dwie metody nie są dostatecznie dokładne dla wczesnego wykrywania raka, a przeskanowanie całego ciała nie zapewnia żadnej dodatkowej dokładności w wykrywaniu raka płuc, niepotrzebnie narażając pacjenta na o wiele wyższą dawkę promieniowania.

A co jeśli wynik badania NDTK będzie wiązał się z podejrzeniem?

Oznacza to, że badanie NDTK wykazało jakieś nieprawidłowości. Może to być rak płuc. Ale może to także być jakaś inna choroba płuc. Możliwe także, że wynik jest fałszywie dodatni. Aby to sprawdzić, należy wykonać dodatkowe testy. Testy te są objęte Programem Opieki Zdrowotnej WTC. Państwa lekarz omówi razem z Państwem uzyskane wyniki i poradzi, co robić dalej.

Co się stanie, jeśli wynik badania NDTK będzie ujemny?

Wynik ujemny oznacza, że badanie NDTK wykazuje brak raka lub innych nieprawidłowości w momencie jego przeprowadzenia. Nie oznacza to, że można u Państwa wykluczyć zachorowanie na raka płuc w przyszłości. Lekarz powie Państwu, kiedy należy przejść ponowne badanie przesiewowe. Program Opieki Zdrowotnej WTC oferuje wczesne coroczne badanie przesiewowe w kierunku raka płuc uczestnikom o wysokim ryzyku tej choroby.

Jakimi wytycznymi w zakresie badań przesiewowych w kierunku raka płuc kieruje się Program Opieki Zdrowotnej WTC, aby zapewnić, że badania te są prowadzone w sposób właściwy?

Program Opieki Zdrowotnej WTC kieruje się opartymi na faktach wytycznymi opracowanymi przez Amerykański Zespół Roboczy ds. Usług Prewencyjnych (United States Preventive Services Task Force (USPSTF)). USPSTF jest niezależną grupą krajowych ekspertów w zakresie zapobiegania chorobom i medycyny opartej na faktach.

Czy Program Opieki Zdrowotnej WTC może mi pomóc rzucić palenie?

Tak. Jeśli zakwalifikują się Państwo do badań przesiewowych w kierunku raka płuc, wykonywanych w ramach Programu Opieki Zdrowotnej WTC, będą mogli tym samym bezpłatnie wziąć udział w programie pomagającym rzucić palenie. Program ten może obejmować stosowanie leków, nikotynową terapię zastępczą i poradnictwo.

Najważniejszym sposobem zapobiegania rakowi płuc jest niepalenie i nienarażanie się na działanie dymu papierosowego. Jeśli Państwo palą, rzucenie palenia może znacznie zmniejszyć ryzyko rozwoju raka płuc, i ryzyko to z czasem będzie maleć.